

Reactie op krantenartikel 24-11-2018 van statenlid Stan Hellegers (D66) en wethouder Didi Dorrestijn

'Burger blijft aan de bal', maar het doel is verwijderd en er is een fuik voor teruggeplaatst!

De heer Hellegers meldt dat het maken van een structuurvisie waarbij de bewoners inspraak hebben op de plek en de inrichting van windmolens, juist heel goed kan zijn voor de bewoners van Voorthuizen.

En even later:

De behandeling van zo'n structuurvisie is juist het uitgelezen moment om als burger invloed uit te oefenen op het proces.

En daarna:

Hellegers partij (D66) wil dat omwonenden en andere belanghebbenden bij toekomstige windmolenprojecten zoveel mogelijk inspraak hebben.

En Didi Dorrestijn stelt daarna:

Dat burgers voldoende mogelijkheden hebben om hun zegje te doen over windmolenprojecten. "Wij betrekken inwoners in het voortraject van de structuurvisie". En als er later een bestemmingsplan voorligt, dan behoudt iedere inwoner gewoon zijn rechten en kunnen er zienswijzen worden ingediend.

Laten we er vooral samen voor zorgen dat er geen sprake zal zijn van misleiding, schijninspraak, schijndemocratie en symboolpolitiek!

Formeel-juridisch wordt de burger inderdaad niet buitenspel gezet want de burger krijgt in de verschillende procedures de mogelijkheid om zijn zienswijze te geven en kan zelfs in laatste instantie in beroep bij de Afd. bestuursrechtspraak van de Raad van State (RvS). De burger heeft - formeel gezien - in verschillende stadia van dit proces dus de mogelijkheid om een mening te geven. Maar onze bestuursrecht advocaat heeft opnieuw bevestigd dat de strijd in de voorfase (politiek) gewonnen moet worden omdat de RvS nu wel gesteld heeft hoe zij met de verschillende beroepsgronden omgaat (zie alle jurisprudentie hierover, in de laatste zittingen van vele honderden argumenten oordeelt de RvS steevast met "betoog faalt"). De Gemeente Barneveld kan nu nog voorkomen dat de burgers straks bij welke bezwaren dan ook buitenspel komen te staan en geen enkele kans van slagen hebben!

De gemeente kan zich dus schijnbaar wel permitteren niet naar de burgers te luisteren, ook al is er geen enkele sprake van draagvlak en participatie, maar ze zouden als volksvertegenwoordigers wel gevolg moeten geven aan wat haar burgers zeggen! Zo niet, dan kan er straks dus wel gesproken worden van onbehoorlijk bestuur.

Want waar volledig aan voorbij gegaan wordt is dat er helemaal geen sprake is geweest van echte inspraak, invloed en participatie, want anders was Zeumeren en omgeving helemaal niet meer meegenomen bij het locatieonderzoek. Er hebben niet voor niets meer dan 4.000 bewoners handtekeningen gezet en 29 belangenorganisaties (waarvan sommigen uit 230 bedrijven bestaan) het manifest getekend tegen de plaatsing van windmolens op Zeumeren en omgeving. En van participatie was daarnaast ook geen enkele sprake, want participatie is niet zozeer financieel deel kunnen nemen, maar mee mogen beslissen, ook over hoe de energietransitie wordt ingevuld en vooral ook op welke locatie. Daarnaast vanwege de Ruimtelijke Ordening principes, want dit plan druist volledig in tegen de Gebiedsvisie Zeumeren van de Gemeente Barneveld (LOS stadomland B.V.) die nog steeds van kracht is en die komt dus nota bene van de Gemeente Barneveld zelf. Maar ook vanwege het feit dat er in 2009 (gebiedsoverleg Zeumeren) een keiharde toezegging is gedaan door de toenmalige RGV en de Gemeente Barneveld dat windmolens niet meer in de landschapsvisie Zeumeren zouden worden opgenomen (zie de notulen van 14 april 2009). Tot slot vanwege een gemaakte Maatschappelijke Kosten Analyse op basis van kerncijfers dat aantoonde dat de plaatsing van windmolens bij of rondom Zeumeren zal leiden tot een omzetverlies van € 9.800.000,- omzet per jaar en een banenverlies van 110 directe banen.

Maar doordat de initiatiefnemers bij Zeumeren de door de NWEA vereiste draagvlak en (proces-)participatie van bewoners vergeten waren en die er dus niet bleek te zijn heeft de gemeente in onze ogen nu bewust een omleidingsroute gekozen om het uiteindelijke doel, toch "windmolens bij Zeumeren en omgeving", alsnog te kunnen realiseren. Daarmee heeft de gemeente alle bovengenoemde redenen om Zeumeren en omgeving niet meer mee te nemen genegeerd en de locatie gewoon weer bij het locatieonderzoek meegenomen. De omleidingsroute heeft men ten aanzien van het draagvlak gedaan door 3 "stakeholdersbijeenkomsten" te organiseren, waarbij de aanwezigen zogenaamd inspraak hadden. Maar die avonden waren zoals eerder

aangegeven volledig geregisseerd en de zogenaamde uitkomst in door de gemeente gepresenteerde gespreksverslagen toonde volgens de gemeente aan dat Zeumeren en omgeving als locatie als geschikte locatie naar voren was gekomen terwijl er juist massaal tegen was gestemd. Het is verre van netjes om te proberen de burgers zo om de tuin te leiden en buitenspel te zetten.

Men is dus te hard van stapel gelopen, want wat blijkt in de praktijk, de gemeenten, provincies en overheden ontvangen initiatiefnemers met een windmolenplan die al een overeenkomst met een grondeigenaar hebben met open armen, waardoor zij eenvoudiger, dus met weinig moeite, hun klimaatdoelen van Parijs en hun beleid "Windenergie op land" kunnen realiseren. Bij Zeumeren dacht men met de initiatiefnemers en grondeigenaar Leisurelands dus snel te kunnen handelen.

Dat men daartoe in de verleiding kwam komt misschien doordat er al een lijntje lag met een wethouder die jaren bestuurslid bij Leisurelands is geweest of doordat er sprake was en is van belangenverstremming van politici en/of hun partners met de initiatiefnemers bij Zeumeren, waarover deze krant al eerder een ingezonden brief heeft geplaatst. Wij kunnen dat beter niet beoordelen en laten dat liever aan de lezer over. Wel kunnen wij aangeven dat er bij ons nog meer voorbeelden van afhankelijkheid dan de daarin genoemde zaken bekend zijn, maar die gaan wij nu niet benoemen, want de Gemeente Barneveld heeft nu de laatste kans het vertrouwen van de burgers te herstellen en daarbij willen wij ze niet voor de voeten lopen. Dat herstellen van het vertrouwen kan de gemeente doen door nu wel echt naar het gebrek aan draagvlak en participatie van de burgers te luisteren en met de ruimtelijke ordening principes en de enorme economische en maatschappelijke gevolgen rekening te houden en Zeumeren en omgeving daarom verder niet meer als mogelijke locatie voor windmolens mee te nemen.

Ook worden in het artikel ten aanzien van de geschikte locaties het voldoen aan de milieuregels, de komst van de MilieuEffectRapportage en de komst van de structuurvisie genoemd, waarbij burgers op de laatste twee zienswijzen kunnen indienen, om daarmee de indruk te wekken dat alles zorgvuldig zal geschieden.

Ook daarmee wordt de burgers zand in de ogen gestrooid, aangezien de ruime wettelijke bepalingen (bijv. voor geluid Lden 47 dB als jaargemiddelde) en de ruime windvisieregels van de Provincie Gelderland vrijwel overal windmolens mogelijk maken.

Tot slot meldt Didi Dorrestijn:

"Maar de gemeenteraad heeft al een stuk voorwerk gedaan, door in de structuurvisie aan te geven wat de kansrijke plekken voor windmolens zijn"

Waarop is dat dan gebaseerd en wat waren daarbij dan de uitgangspunten en criteria?

In ieder geval kunnen dat niet draagvlak, participatie, ruimtelijke ordening en economische en maatschappelijke gevolgen zijn geweest, anders had Zeumeren en omgeving daar geen deel van uitgemaakt.

In het krantenartikel proberen wethouder Didi Dorrestijn en statenlid Stan Hellegers de burgers zand in de ogen te strooien door onder andere aan te geven dat alles nog wel goed zal worden afgewogen. En om nu verder daarover een welles/nietes discussie te voorkomen en de kansen op een eerlijk verloop te toetsen, hebben wij een ervaringsdeskundige van het NLVOW gevraagd zijn visie op en ervaring met de huidige procedures t.a.v. windmolenplannen te geven en de krant verzocht die ook te plaatsen. Want dan is het voor iedereen duidelijk hoe de vork werkelijk in de steel zit.

Gezien al het bovenstaande en vanuit oogpunt van behoorlijk bestuur kan het niet anders dan dat de Gemeente Barneveld definitief afziet van deze economisch en maatschappelijk gezien zo enorm belangrijke locatie voor Voorthuizen en de Gemeente Barneveld en "Recreatiegebied Zeumeren" en omgeving dus niet meer bij de onderzoeken naar mogelijke locaties meeneemt. Als er dan toch windmolens moeten komen in de Gemeente Barneveld, zal er naar geschikte locaties gezocht moeten worden waar wel sprake is van draagvlak en participatie, die wel voldoen aan de ruimtelijke ordening principes en waar geen sprake is van zulke enorme economische en maatschappelijke gevolgen.

BIJLAGE 1:

Onze visie op de “stakeholderbijeenkomsten” hebben wij in onze zienswijze op de NRD als volgt verwoord:

De indruk werd gewekt dat de “stakeholderbijeenkomsten” bedoeld waren om op een open en eerlijke wijze de burgers en maatschappelijke organisaties te betrekken bij de voorbereiding van de structuurvisie en om voor de Gemeente ideeën op te halen voor het te doorlopen proces en de locaties waar windturbines wel of niet zouden moeten worden geplaatst. Daar is in onze ogen geen sprake van geweest en wel om de volgende redenen:

- a. Er werden geen of ontwijkende antwoorden gegeven op moeilijke of lastige vragen, mede door de wethouders
- b. Aanvullend daarop door de wijze waarop moeilijke of lastige vragen uit de zaal door projectleider de heer Brus op een gewenste manier ten aanzien van de doelstellingen van de wethouders beantwoord, omzeild of gepareerd werden
- c. Er was geen sprake van een open opzet van deze avond, aangezien de invulling van deze avond voor het grootste deel vooraf geregisseerd was
- d. De “stakeholders” werden in groepjes ingedeeld om daarna onvoorbereid de vooraf bepaalde stellingen door de organisatoren van de gemeente te bespreken
- e. Dat de aantekeningen die daarbij gemaakt werden door medewerkers en afgezanten van de Gemeente Barneveld gemaakt werden, waarbij het regelmatig opviel dat het niet meeviel om opmerkingen die niet in het voordeel van plaatsing van windturbines gemaakt werden ook genotuleerd te krijgen, wekte de indruk dat de vereiste objectiviteit hierbij niet altijd aan de orde was. Wij missen dan ook veel kritische opmerkingen die wij gemaakt hebben in het verslag
- f. Er werd ook niet genoteerd wie wat gezegd had, zodat achteraf ook niet meer vast te stellen is wie de bron was van de informatie en dat daarmee ook niet te controleren en legitimeren valt wie wat gezegd heeft en of dat wel gezegd is en zo ja hoe vaak dat gezegd is!
- g. Het verslag van die avond en daarmee met name ook het kaartje met de voorkeurslocaties is in onze ogen dan ook op geen enkele manier meer te legitimeren, waarbij opvalt dat ook op Zeumeren en aan de overkant daarvan aan de A1 redelijk vaak genoemd zouden zijn, terwijl daar in Voorthuizen en de andere locaties waar afgezanten aanwezig waren, geen sprake van was en dat bovendien niet uit de NRD blijkt. Daarbij zijn er ruim 4.000 handtekeningen opgehaald en hebben 29 belangenorganisaties het manifest tegen plaatsing op Zeumeren en omgeving getekend
- h. Door bovenstaande punten hebben wij het gevoel gekregen dat deze avond zo opgezet en geregisseerd was om alleen aan te kunnen tonen dat er, in tegenstelling tot het initiatief bij Zeumeren en omgeving, nu wel de juiste procedure gevolgd wordt en aan de voorwaarden van participatie en draagvlak van de burgers bij plannen voor plaatsing van windmolens voldaan wordt, maar dat bestrijden wij nadrukkelijk
- i. Tevens heeft dit alles bij ons het gevoel opgewekt dat de laatste pagina sowieso al geschreven was. Die indruk wordt in de NRD meermaals versterkt en het lijkt er in onze ogen dan ook op dat de Gemeente Barneveld de locatie Zeumeren en omgeving er gewoon alsnog wil doordrukken met gebrek aan respect voor het gezag als gevolg, dat zichtbaar dreigt te worden door enorme stalen en draaiende monumenten in een recreatiegebied
- j. Door deze gang van zaken wordt nog eens overduidelijk dat de gemeente en de betrokken adviseurs zich partijdig opstellen, niet schuwen de waarheid enig geweld aan te doen en burgers (stakeholders) te marginaliseren i.p.v. draagvlak bij hen te kweken en laat staan ruimte te geven voor participatie

BIJLAGE 2:

Onze bestuursrecht advocaat heeft ons nu ook de volgende mail gestuurd:

Geachte heer Brom,

U zit al heel goed in de materie. U vraag gaat over het buitenspel zetten van de burger. Formeel-juridisch wordt de burger niet buitenspel gezet want de burger krijgt in de verschillende procedures de mogelijkheid om zijn zienswijze te geven en kan zelfs in laatste instantie in beroep bij de Afd. bestuursrechtspraak van de Raad van State. De procedure is formeel keurig geregeld en daar kijkt de Afdeling ook goed naar. Hebben de burgers inspraak gehad? De inhoud daarvan wordt marginaal getoetst.

U hebt de uitspraak van de Afdeling van 4 april 2018 ook gelezen en u kunt daar inzien dat alle bezwaren besproken worden en ook zijn beoordeeld.

In die zaak speelt ook het genoemde art.9 E van de Elektriciteitswet een rol. U kunt daarin lezen dat PS van de provincie een grote rol hebben.

5.2. De Afdeling stelt vast dat artikel 9e van de Elektriciteitswet 1998 een bijzondere bepaling vormt ten opzichte van artikel 3.26, eerste lid, van de Wro, in die zin dat in de gevallen als bedoeld in artikel 9e, eerste lid, een provinciaal belang door de wetgever op voorhand aanwezig wordt geacht. Voor de beoordeling of provinciale staten bevoegd waren het plan vast te stellen, is derhalve uitsluitend van belang of wordt voldaan aan de voorwaarden die artikel 9e van de Elektriciteitswet 1998 daarvoor stelt. Waar het gaat om die laatste vraag is vervolgens alleen het eerste lid van dit artikel relevant, aangezien het tweede lid niet regelt in welke gevallen provinciale staten bevoegd zijn tot het vaststellen van een inpassingsplan maar alleen wanneer in elk geval gebruik moet worden gemaakt van die bevoegdheid. Omdat wordt voldaan aan de voorwaarden die zijn genoemd in artikel 9e, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998, betoogt het college van burgemeester en wethouders van Montferland tevergeefs dat provinciale staten niet bevoegd waren om het inpassingsplan vast te stellen. Voor zover het college zich op het standpunt stelt dat provinciale staten door het nemen van het bestreden besluit een ongerechtvaardigde inbreuk hebben gemaakt op de gemeentelijke autonomie, treft dit daarom evenmin doel. Bij het voorgaande wijst de Afdeling mede op haar uitspraak van 19 augustus 2015, [ECLI:NL:RVS:2015:2660](#) (overweging 4.2).

Uit de wetgeschiedenis (Kamerstukken II 2009/2010, 32 127, nr. 3 en 2010/2011, 32 588) komt naar voren dat met het tweede lid niet is beoogd provinciale staten te ontslaan van de verplichting om op basis van een zorgvuldige afweging van belangen een beslissing te nemen die uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening acceptabel is. De in artikel 9e, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998 opgenomen verplichting heeft volgens de memorie van toelichting onder 2010/2011, 32 588, betrekking op de toepassing van de bevoegdheid als zodanig, en niet op de locatie, vorm of anderszins inhoudelijke afwegingen. Provinciale staten zullen volgens de memorie van toelichting dus steeds een uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening acceptabele beslissing moeten nemen. Mochten provinciale staten hierbij tot de conclusie komen dat de gronden waarvoor de raad van de gemeente een verzoek tot vaststelling heeft afgewezen niet geschikt zijn voor de toepassing van windenergie, dan impliceert het tweede lid van artikel 9e dat provinciale staten verplicht zijn om een alternatieve locatie te zoeken voor de toepassing van windenergie en daarvoor een inpassingsplan vast te stellen, aldus nog steeds de memorie van toelichting.

Gezien de tekst van artikel 9e, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998 gelezen in combinatie met deze memorie van toelichting, kan naar het oordeel van de Afdeling niet met vrucht worden gesteld dat provinciale staten ingeval van toepassing van dit artikellid niet gehouden zijn een goede

ruimtelijke afweging te maken. Die afweging houdt mede in of andere locaties dan de door Raedthuys Windenergie gewenste locatie zich in ruimtelijk opzicht wellicht beter lenen voor de ontwikkeling van een windpark. De vraag of provinciale staten zich daadwerkelijk van deze verplichting hebben gekweten en of zij het plan in redelijkheid hebben kunnen vaststellen zoals zij hebben gedaan, komt in het hierna volgende aan de orde aan de hand van hetgeen verder in beroep is aangevoerd.

Van belang is dat dat een plan niet in strijd mag zijn met een goede ruimtelijke ordening. Er moet een acceptabele beslissing zijn en dan valt men dus terug op het planMER en de structuurvisie. In die structuurvisie komen alle mogelijke locaties te staan voor windmolens en o.g.v. deze documenten moet de gemeenteraad dan een afweging maken. Daar komt de politiek dus om de hoek kijken. Alle voor- en nadelen van de verschillende locaties worden tegenover elkaar gezet om zo een keuze te maken. Een ieder binnen de gemeente kan en mag een reactie geven maar als de structuurvisie is vastgesteld, dat is dat wel het uitgangspunt voor de verdere procedure. Dus u moet er voor zorgen dat de locatie Zeumeren en omgeving geen goed alternatief is en de andere locaties veel beter zijn.

Verder kan ik ook verwijzen naar de uitspraak van de Afd. RVS van 18 september 2018 ECLI:NL:RVS:2018:3067 inzake Coevorden en daar doet de Afd. een paar basisuitspraken o.a. over ontvankelijkheid etc. Wanneer zijn er gevolgen van enige betekenis voor een burger? Indien men te ver woonachtig is, is men niet-ontvankelijk in zijn bezwaren. Verder over de inspraak (Vereniging Tegenwind) en u ziet dat alle mogelijke bezwaren besproken worden. Ik denk voor u zeer lezenswaardig maar u wordt er niet vrolijk van.

Verder kunt u –denk ik – niet voorkomen dat Zeumeren en omgeving als locatie wordt opgenomen. Het is al in de eerdere ambtelijke stukken opgenomen als locatie en dat blijft zo tenzij uit het plan Mer blijkt dat de locatie niet geschikt is, M.i. kunt u zich het beste richten op de alternatieve locaties en dat goed onderbouwen. Het voorkomen van windenergie in Barneveld is natuurlijk de beste oplossing maar ik vrees dat dit niet gaat lukken. De druk vanuit het Rijk is gewoon te groot en zal alleen maar groter worden. Maar u hebt –formeel gezien- in verschillende stadia van dit proces de mogelijkheid om uw mening te geven. Ik had al eerder aangegeven dat de strijd in de voorfase (politiek) gewonnen moet worden omdat de RvS nu wel gesteld heeft hoe zij met de verschillende beroepsgronden omgaat.

BIJLAGE 3:

Ontvangen mail van Stan Hellegers in antwoord op de door ons gevraagde opheldering bij de Commissie EEM van de Provincie Gelderland n.a.v. het krantenartikel:

Geachte heer Brom,

Bedankt voor uw mail met duidelijke documentatie en vragen. Allereerst moet ik uw verwachtingen omtrent beantwoording temperen. Provinciale Staten, waaronder de commissie EEM valt, bestaat uit gekozen inwoners van Gelderland. Wij hebben niet de expertise om uw vragen in detail te beantwoorden. Ik heb uw collega, mevrouw de Bont, daarom verwezen naar onze ambtelijke ondersteuning. Daar zit de expertise op dit onderwerp. Ik heb eerder een reactie op mevrouw de Bont en bij ons eerdere werkbezoek aan Zeumeren gegeven. Als volksvertegenwoordiger en vanuit mijn begrip van de materie. Uit uw vragen en bijlages maak ik op dat uw begrip van de materie overeenkomt met het mijne. Het verschil lijkt te zitten in de conclusies die wij trekken.

Ik concludeer dat Barneveld de keuze heeft om af te wachten tot er een initiatiefnemer langs komt of om zelf regie te nemen in het proces. In het eerste geval heb je, als inwoners en gemeenteraad, geen grip op waar en onder welke voorwaarden windmolens komen. In het tweede geval betrek je als gemeenteraad je inwoners om te praten over locaties en voorwaarden, aan de voorkant van het proces. Dan kan je inbreng van inwoners serieus nemen en ook in latere stadia, als er daadwerkelijke projecten volgen, vanaf begin af aan betrekken bij de invulling.

Mijn inschatting als politicus is dat Provinciale Staten geen inpassingsplan zullen aannemen als een gemeente haar zaken op orde heeft. Als ze met uitvoeringsplannen concrete invulling geven gaan de duurzame ambities. Als ze op schema liggen om de verschillende tussenstappen (2020/2023/2030/2050) naar energieneutraliteit te behalen. Hoe de gemeenteraad daar invulling aan geeft is aan hen. Een structuurvisie lijkt mij een goede eerste stap daar in.

Met vriendelijke groet,

Stan Hellegers
Statenlid D66 Gelderland
Commissie Ruimtelijke Ordening, Landelijk gebied en Wonen
Commissie Economie, Energie en Milieu
Commissie Invoering Omgevingswet

Postbus 9090
6800 GX Arnhem
(06) 14 95 39 82